

Mál nr. 13/2025**Nafn málskotsaðila (M)****Nafn varnaraðila (V)****Heiti vátryggingar: Ábyrgðartrygging atvinnureksturs.****Nafn vátryggingartaka ábyrgðartryggingar (X)****Dráttarvextir.****Gögn.**

1. Málskot mótttekið 8. janúar 2025 ásamt fylgiskjölum.
2. Bréf V dags. 4. febrúar 2025 ásamt fylgiskjölum.
3. Viðbótarathugasemdir M dags. 11. febrúar 2025 ásamt fylgiskjali.

Málsatvik.

Í málskoti kemur fram að M hafi, hinn 20. desember 2021, orðið fyrir vinnuslysi er hann var að störfum í þágu X. Ekki hafi verið ágreiningur um bótaskyldu úr frjálsri ábyrgðartryggingu X hjá V sem slíka. Með matsbeiðni dags. 31. ágúst 2023 hafi M og V sameiginlega óskað matsgerðar og hafi hún legið fyrir hinn 25. janúar 2024. Hafi niðurstaða hennar verið sú að varanlegur miski M var metinn 18 stig og varanleg örorka 35%. Í kjölfarið hafi V óskað eftir dómkvaðningu matsmanns til mats á varanlegri örorku M og hafi matsgerð dómkvadda matsmannsins Y legið fyrir hinn 17. október 2024. Hafi varanleg örorka M verið metin 30%. Hinn 7. nóvember 2024 hafi V sent uppgjörstillögu sem byggt hafi á fyrri matsgerðinni nema hvað varði varanlega örorku en hvað hana varði hafi verið byggt á matsgerð Y. Þá hafi V, með tölvupósti dags. 7. nóvember 2024, upplýst um að það hafnaði því að krafa vegna varanlegrar örorku bæri dráttarvexti enda teldi V að það hafi fyrst verið með matsgerð Y sem þær upplýsingar sem þörf var á til að meta umfang bóta lágu fyrir. Hafi M tekið við greiðslu með fyrirvara við alla þætti málsins hinn 12. nóvember 2024.

Byggir M á því að krafa hans vegna varanlegrar örorku beri dráttarvexti frá „31.“ febrúar 2024, þ.e. mánuði eftir að krafa hans og fyrri matsgerð var send V. Vísar M til þess að samkvæmt 9. gr. laga um vexti og verðtryggingu nr. 38/2001 skuli skaðabótakröfur bera dráttarvexti samkvæmt 1. mgr. 6. gr. sömu laga að liðnum mánuði frá þeim degi er kröfuhafi sannanlega lagði fram þær upplýsingar sem þörf var á til að meta tjónsatvik og fjárhæð bóta. Hafi slík gögn legið fyrir 31. janúar 2024. M geti ekki borið hallann af því að V hafi talið að örorka hans væri lægri. Þá hafi V átt þess kost að komast hjá greiðslu dráttarvaxta með því að greiða þann hluta bóta sem það taldi sér skylt að greiða, sbr. 48. gr. laga um vátryggingarsamninga nr. 30/2004. Öflun yfirmats sem breyti niðurstöðu undirmats leiði þá ekki til þess að dráttarvextir falli niður. Vísar M til dóms Hæstaréttar í máli nr. 447/2002 því til stuðnings, en þar hafi dráttarvextir verið miðaðir við það tímamark þegar undirmatsgerð var send V þrátt fyrir að V hafi dómkvatt yfirmatsmenn undir rekstri málsins og niðurstaða dómsins hafi byggt á matsgerð þeirra.

Í bréfi V til nefndarinnar er lýst þeirri afstöðu að M eigi ekki rétt til greiðslu dráttarvaxta af kröfu sinni um varanlega örorku frá því að liðinn var mánuður frá því að krafa hans barst V hinn 31. janúar 2024. V hafi ekki getað fallist á niðurstöðu fyrri matsgerðar hvað varanlega örorku varði, enda hafi M m.a. verið í sama starfi og haft sömu og síðar hærri, launatekjur og fyrir slys auk þess sem hann hafi sinnt talsverðri yfirvinnu eftir slysið. Hafi réttur hans til bóta vegna varanlegrar örorku verið verulega umdeildur og V því ekki haft forsendur til þess að meta hver sá réttur ætti að vera meðan málið var í matsferli. Hafi skilyrði 9. gr. laga um vexti og verðtryggingu, um að upplýsingar sem þörf var á til að meta tjónsatvik og fjárhæð bóta lægju fyrir, því ekki verið uppfyllt er krafa M barst. Sé afstaða V sú að ekki hafi verið unnt að leggja mat á fjárhæð bóta fyrr en að fenginni matsgerð Y og upplýsingum um greiðslur frá Sjúkratryggingum en þær upplýsingar hafi fyrst legið fyrir 7. nóvember 2024. Hafi greiðsla verið innt af hendi innan mánaðar frá því tímamarki. Þá telji V að ákvæði 48. gr. laga um vátryggingarsamninga eigi aðeins við um rétt vátryggðs en ekki þriðja manns sem krefst bóta úr ábyrgðartryggingu. Leiði sú túlkun af orðalagi ákvæðisins og umfjöllun um það í greinargerð með frumvarpi til laganna. Komist nefndin allt að einu að þeirri niðurstöðu að ákvæðið eigi við sé afstaða V sú að ekki séu forsendur til beitingar þess í tilviki M, enda þurfi greiðsla að vera augljós og ljóst að ekki þurfi að koma til endurkröfu. Ákvæðið feli í sér að vátryggingafélagi sé skylt að inna af hendi greiðslu

bóta að því marki sem ekki er um þær ágreiningur, sú hafi ekki verið raunin hvað varanlega örorku M varði. V hafi þá greitt dráttarvexti af greiðslum vegna óumdeildra bóталиða. Bið eftir matsgerð sé dæmi um atriði sem leiði óhjákvæmilega til tafa á því að vátryggingafélag hafi nauðsynlegar forsendur og gögn til að meta greiðsluskyldu sína. Í ljósi ágreinings um varanlega örorku hafi slíkar forsendur ekki legið fyrir fyrr en með matsgerð Y. Geti M því ekki heldur byggt á því að forsendur til greiðslu hlutabóta hafi verið til staðar frá og með 31. janúar 2024. Þá gerir V sérstakar athugasemdir við vísan M til dóms Hæstaréttar í máli nr. 447/2002 enda hafi hann ekki fordæmisgildi en þess utan styðji niðurstaða hans fremur við málstað V en M. Í því máli hafi verið talið rétt að miða upphaf dráttarvaxta við það tímamark þegar einn mánuður var liðinn frá því að V fékk vitneskju um niðurstöður dómkvadds undirmats. Ekki hafi hins vegar verið taldar forsendur til að miða við dagsetningu mats örorkunefndar.

Í viðbótarathugasemdum M er áréttuð sú afstaða að V hafi hinn 31. janúar 2024 haft undir höndum þær upplýsingar sem nauðsynlegar voru til að meta tjónsatvik og fjárhæð bóta. Ágreiningur sá sem V hafi stofnað til leiði ekki til þess að hróflað verði við upphafstíma dráttarvaxta á grundvelli 9. gr. laga um vexti og verðtryggingu. Hvað varði upplýsingar um greiðslur frá Sjúkratryggingum hafi fjárhæð bóta frá Sjúkratryggingum numið 758.736 kr., sem sé afar lítið brot af kröfu M um bætur vegna varanlegrar örorku. Eigi því ekki að hrófla við upphafstíma dráttarvaxta af þeim sökum enda hafi V verið í lófa lagið að áætla frádrátt vegna þeirra greiðsla.

Álit.

Samkvæmt 9. gr. laga um vexti og verðtryggingu bera kröfur um skaðabætur dráttarvexti að liðnum mánuði frá þeim degi er kröfuhafi sannanlega lagði fram þær upplýsingar sem þörf var á til að meta tjónsatvik og fjárhæð bóta. V byggir á því að slík gögn hafi ekki verið komin fram fyrr en með matsgerð Y dags. 17. október 2024 og móttöku greiðsluskjals frá Sjúkratryggingum Íslands 7. nóvember 2024.

Í fyrirbyggjandi beiðni V um dómkvaðningu matsmanns dags. 22. mars 2024, kemur fram að V geti ekki fallist á niðurstöður fyrri matsgerðar hvað varanlega örorku varði. Eru gerðar margvíslegar athugasemdir við rökstuðning í matsgerðinni. Þá miði hún við rangar forsendur þegar komi að launaútreikningi og umfjöllun um horfur á vinnumarkaði á fagsviði M. Af framangreindu má ráða að verulegur ágreiningur hafi verið uppi um varanlega örorku M.

Samkvæmt 4. mgr. 5. gr. skaðabótalaga nr. 50/1993, skal m.a. draga eingreiddar örorkubætur slysatrygginga frá skaðabótakröfu vegna líkamstjóns. Í tilviki M nam sú greiðsla 758.736 kr., og átti hún sér stað hinn 5. nóvember 2024. Það hvílir á tjónþola, þ.e. í þessu tilviki M, að afla í tengslum við kröfugerð sína upplýsinga um þá liði sem koma skulu til frádráttar skaðabótakröfu, sbr. m.a. dóm Hæstaréttar í máli nr. 45/2012. Í dómi Hæstaréttar í máli nr. 623/2013 var upphafsdagur dráttarvaxta miðaður við það tímamark þegar unnt var að slá því föstu að tjónþoli ætti ekki rétt til frekari greiðslu frá almannatryggingum og lífeyrissjóðum. Þó eingreiðsla Sjúkratrygginga til M nemi hlutfallslega lágrí fjárhæð af heildarkröfu hans verður ekki séð af fyrrgreindum dómum að miðað sé við ákveðinn fjárhæðarþröskuld í þessu samhengi, né verður það ráðið af 9. gr. laga um vexti og verðtryggingu.

Með vísan til framangreinds verður að telja ósannað að þær upplýsingar sem þörf var á til að meta fjárhæð bóta hafi legið fyrir hinn 31. janúar 2024 svo sem M byggir á. Er það því álit nefndarinnar að skilyrðum 9. gr. laga um vexti og verðtryggingu hafi ekki verið fullnægt fyrr en hinn 7. nóvember 2024 og af því leiðir að M telst ekki eiga rétt á dráttarvöxtum af bótafjárhæð vegna varanlegrar örorku.

Niðurstaða.

Kröfu M um dráttarvexti af bótum vegna varanlegrar örorku, sem greiddar hafa verið úr ábyrgðartryggingu X hjá V er hafnað.

Reykjavík, 18. mars 2025.
rafræn undirskrift

Guðmundur Sigurðsson

Hildigunnur Hafsteinsdóttir

Heiða Óskarsdóttir